

METSUR II

EESSÕNA

See kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõudeid metsuri II kvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Metsanduse Kutsenõukogu juurde moodustatud metsamajanduse töörühm koosseisus:

Veiko Belials	Luu Metsanduskool
Aino Mölder	Luu Metsanduskool
Andres Talijärv	Eesti Metsatööstuse Liit
Jüri Koort	Riigimetsa Majandamise Keskuse Halliku Metskond
Andres Müürisepp	Luu Metsanduskool
Aita Sauemägi	Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

Ajavahemikus 5.-15.05.2003. a. viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus, millesse kaasati 38 metsandusettevõtte (ja koolitaja) esindajat Eesti erinevatest piirkondadest.

Metsuri II kvalifikatsiooni sisaldava kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutsekvalifikatsioonid) kutseoskusnõuetega, CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskusnõuete võrdleva analüüsiga ja Soome kutsekvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset).

Nõuded metsuri II kvalifikatsioonile on koostatud uustöötlusena.

Metsatööstuse Kutsenõukogu poolt 24. novembril 1999. a. otsusega nr. 4 kinnitatud Metsur II kutsestandard on kehtetu.

Metsuri II kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on kinnitatud 28. mail 2003. a. Metsanduse Kutsenõukogu otsusega nr. 12.

Kutsestandardis sisalduv kutsekvalifikatsioon on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel. Kutsekvalifikatsioonisüsteemis on viis taset, kusjuures I tase on madalaim ja V tase kõrgeim.

I tase – töötaja täidab tööülesandeid ühesuguses olukorras, on omandanud kutsealased oskused ja teadmised enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada juhendamist töö käigus, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

II tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste omab vilumust ja kogemust, töötab iseseisvalt, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

III tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses ja vahelduvas olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste ning vilumustele ja kogemustele omab meisterlikkust, valmisolekut kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

IV tase – töötaja täidab analüüsimist ja otsustamist eeldavaid tööülesandeid muutavas olukorras, omab kutsealaseid teadmisi ja oskusi; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

V tase – töötaja täidab teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist ja edasiarendamist ning õpetamist eeldavaid tööülesandeid muutavas olukorras, omab laialdasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

Kõik kutsed ei eelda kvalifikatsioonitasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

Konkreetsete teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Kesktaase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtaase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

3 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub metsuri töö metsamajanduse, metsavarumise ja neid teenindavasse tegevusvaldkonda, kood 020. Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub metsur 6. pearühma “Põllumajandus ja kalanduse oskustöölised”, kood 6141.

4 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles:	Metsur II
Inglise keeles:	Forest worker II
Soome keeles:	Metsuri II

5 KUTSEKIRJELDUS

Metsur on metsandusspetsialist, kes teeb iseseisvalt metsa rajamise, hooldamise ja puiduvarumisega seotud töid, lähtudes säästva metsanduse põhimõtetest. Otsuste tegemisel tugineb ta metsa ja keskkonna ning metsakomponentide omavahelistele seostele.

Metsur tunneb mootorsae ja teiste vajalike töö- ja turvavahendite ehitust ning oskab neid kasutada ja korras hoida. Metsur juhindub raielangi ülestöötamise tehnoloogiast, luues optimaalsed töötingimused metsamaterjalide kokkuvedajatele.

Kutse eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Töö on keskmisest kõrgema ohtlikkusega.

Metsuri II kutsekvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on kutsealane koolitus, töötervishoiuarsti tõend ja teadmisi ja oskusi tõendav kutseksam.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja –teadmised

6.1.1 Õigusaktid

- 1) metsaseadus
- 2) tööõigus

6.1.2 Majanduse alused

6.1.3 Töökeskkonna ohutus

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

- 1) tööohutus ja töötervishoid
 - 2) tuleohutus
 - 3) elektriõhutus
 - 4) jäätmekäitlus
 - 5) esmaabi
- 6.1.4 Kutse-eeetika
- 6.1.5 Arvuti kasutamine: moodulid AO1 – AO4 (vt lisa A)

6.2 Põhioskused ja -teadmised

- 6.2.1 Metsapuuliigid, nende tundmine ja omadused
- 6.2.2 Metsatüübid
- 6.2.3 Metsa ja keskkonna ning metsa komponentide vahelised seosed
- 6.2.4 Keskkonnakaitse
 - 1) keskkonnajuhtimissüsteem
 - 2) säästev metsade majandamine
 - 3) vääriselupaigad ja bioloogiline mitmekesisus
- 6.2.5 Metsakorraldusmaterjalid
- 6.2.6 Metsahindamine
- 6.2.7 Istutusmaterjali liigid ja kvaliteet
- 6.2.8 Metsauuendamise viisid
- 6.2.9 Hooldusraiate bioloogilised ja majanduslikud alused ning mõju metsa arengule
- 6.2.10 Hooldusraietel väljaraiutavate puude valik
- 6.2.11 Seemnepuude valik
- 6.2.12 Oksavaba puidu kasvatamise võtted ja majanduslikud põhjendused
- 6.2.13 Metsa- ja puidukahjustused ning nende profülaktika
- 6.2.14 Puiduvarumistehnoloogiad
- 6.2.15 Raietöö kavandamine ja tähistused raielangil
- 6.2.16 Ümarmetsamaterjalide kvaliteet, mõõtmine ja tähistamine
- 6.2.17 Tüve optimaalse järkamise põhimõtted
- 6.2.18 Mootorsaagide ehitus
- 6.2.19 Mootorsaagide tehniline hooldus
- 6.2.20 Küttesegud ja määrdeained
- 6.2.21 Töö- ja turvavahendid ning nende hooldamine (vt lisa B)
- 6.2.22 Töövõtted ja tööergonoomia
 - 1) metsauuendustöödel
 - 2) metsakultuuride hooldamisel
 - 3) noorendike hooldamisel
 - 4) puude langetamisel, laasimisel, järkamisel ja koondamisel
 - 5) raietöödel eritingimustes (tormikahjustused, õhuliinide ja teede lähedus, nõlvad, pargi- ja linnapuud)
 - 6) kasvavate puude laasimisel
 - 7) metsakaitsetöödel
 - 8) kuivendussüsteemide hooldamisel
 - 9) lankide eraldamisel ja tähistamisel

6.3 Lisaoskused ja –teadmised

- 6.3.1 Autojuhtimisoskus (B-kategooria autojuhiluba)
- 6.3.2 Taimlatööd

6.4 Isikuomadused ja võimed

- 1) otsustusvõime ja iseseisvus
- 2) vastutusvõime
- 3) koostöövalmidus
- 4) kohanemisvõime
- 5) visuaalne mälu
- 6) ruumiline kujutlusvõime
- 7) füüsiline võimekus ja hea tervis.

7 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne kehtivusaja lõppu.

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid

METSURI TÖÖS KASUTATAVAD TÖÖ- JA TURVAVAHENDID

- 1) mootorsaed (kettsaag, võsasaag, trimmer, oksasaag)
- 2) teritusvahendid
- 3) turvariided
- 4) turvasaapad
- 5) kiiver kaitsevõre ja kõrvaklappidega
- 6) tööriistavöö
- 7) mõõdulint
- 8) haaratsid, konksud
- 9) langetuslabidas (pöördekonksuga)
- 10) langetuskiilud
- 11) kombikanister
- 12) märkelindid
- 13) oksasaed
- 14) respiraator
- 15) selgpriit
- 16) klupe 4 cm astmega
- 17) täpsusklupe
- 18) maamõõdulint
- 19) kõrgusmõõtja
- 20) bussool
- 21) goniomeeter
- 22) GPS
- 23) lihtrelaskoop
- 24) juurdekasvupuur
- 25) võsakiin
- 26) vikat
- 27) labidas
- 28) maakirves
- 29) istutustoru
- 30) istutuskiil
- 31) esmaabi pakend